

ZWOLLEI HARANGSZÓ

2022 /11
ADVENT

Az Almere-Amersfoort-Heerenveen-Leeuwarden-Groningen- Assen- Steenwijk-Kampen és Zwolle környékén élő magyar protestánsok gyülekezeti híradója.

A „Zwollei Harangszót” a Presbitérium megbízásából
szerkeszti: dr. Hermán M. János.

Munkatársak: Rostás Kriszta, Szomor Attila,
Téglásy Sándor és Urbán Ákos.

Közreműködtek: Albertje Alkema ten Hoeve,
nt. Csanády Ágnes, Fekete Hermán Erzsébet,
dr. G.H. v.d. Graaf, drs. Kelemen Attila Csongor,
Tápay Katalin, dr. Varga Pál.

A Hágai Magyar Énekkar adventi koncertjén készült fotó, 2022 december 3, Szent Család templom, Hága.

Mindenkinek áldott Karácsonyt kívánunk!

Szolgálati rend az egyházközségünkben:

Istentiszteleteink rendszerint 14.30 órakor kezdődnek. Az istentiszteletekkel egy időben többnyire Rohaan Éva vezetésével folyik a vasárnap iskolai tanítás a gyermekekkel. Ezt követően szeretetvendégség keretében ismerkedünk és beszélgetünk egymással.

2022. január 9. – Hermán M. János, Urk

2021. február 13. – Barta Livia, Zwolle

2021. március 13. – Közgyűlés. Bőjtői úrvacsoraosztás. Szolgált Debreczeni Júlia

2021 március 27. istentisztelet– Mikes Kör kihelyezett ülése, Zwolle, Plantagekerk, Hermán M. János, 13 óra

2022. április 10. Virágvasárnap. Szolgált nt.Erbach Viola

2022. április 18. -Húsvét másod napja,

úrvacsoraosztás. Szolgál Kelemen A. Csongor, 14.30

2022. május 8. Szolgál Sólyom Uzonka Lilla

2022. május 26. -Mennybemenetel ünnepe. Szolgált Kelemen Attila Csongor.Gyülekezeti nap, szervezte Hermán M. János a presbiterek és a diakónusok segítségével

2022. június 5. Pünkösöd, Úrvacsoraosztás. Szolgál Hermán M. János. Úrvacsoraosztás liturgiáját végzi Sólyom Uzonka Lilla.

2022. június 19. -Zeist, szabadtéri istentisztelet a zwollei egyházközség szervezésében. Szolgált Kelemen Attila Csongor, Pap Ákos, Van Bolhuis Szabó Emőke és dr.Hermán M. János

2022. július 10. - Dr. Barta Zsolt szolgál

2022. augusztus 14. -Sólyom Uzonka Lilla

2022. szeptember 11. -Kis Kendi Dávid ösztöndíjas lelkész, Kampen

2022. október 9. Erbach Viola szolgál

2022. október 30. – Reformáció napi istentisztelet, keresztelés, úrvacsoraosztás. Szolgált Kelemen Csongor, Hermán M. János és Sólyom Uzonka Lilla.

2022. november 13. Nt.Kelemen Attila Csongor – Presbiteri gyűlés

2022. november 27. -Advent, úrvacsoraosztás. Szolgált: Ilosvai Dániel és Hermán M. János

2022. december 11. Szolgál Kelemen Attila Csongor. Sólyom Uzonka Lilla beiktatása.

2022. december 25. – Karácsony első napja, úrvacsoraosztás. Ünnepe a gyermekekkel.

Családlátogatást ahíveinkkérésére végzünk a szolgatársaink bevonásával, Hollandia egész területén. Egyházközségünk vezető lelkésze: drs. Kelemen Attila Csongor. Missziói lelképásztor: dr. Hermán M. János nyugalmazott lelkész. Újonnan bekebelezett lelkész: Sólyom Uzonka Lilla. Egyházközség hivatali ügyvitele: dr. Hermán M.János. Presbiterek: Urbán Ákos gondnok, Rostás Kriszta, Szilágyi Árpád, Tárnok Eszter Lília és Truczka József. Diakónusok: Bodor József, Berekméri Filep Annamária, Czimbalmos Klára és Truczka Adrienn.

Organista: dr. Robert Helder. Gyermekefoglalkozások vezetője:RohaánÉvavallástanár.Webmester:TéglásySándor. Olvasószerkesztő: Téglásy Sándor. Grafikai szerkesztő: Szomor Attila. A Zwollei Magyar Református Egyházközség istentiszteleteinek a helye: Lutherse Kerk, Koestraat 2-4, Zwolle, kivéve amikor a meghívóban másként jelezzük. Info: jhermanm@gmail.com --- Tel: 038-4233247 Facebook: <https://www.facebook.com/refistentiszteletzwolleben/>

Honlapunk címe: <https://zwolleireformatus.nl/>

A Harangszó elérhetősége: <https://zwolleireformatus.nl/zwollei-harangszo/>

Jézus Krisztus mondja: „Aki énhozzám jön, azt én nem küldöm el.” Jn. 6,37.

Ez a 2022. év igéje.

KAPUK EMELKEDJETEK

1. Kapuk emelkedjete! Kiáltó szó hallik, Im, jó fejedelmetek, Az idő hajnallik: Harmattal rakott feje, Véle sok áldása, Bétölt teljes ideje, Hogy minden test lássa.
2. Imhol jó a Völegény, Lelkem, menj elébe, Keresd nyugtod, mint szegény, Gazdag kebelébe. Kedves vendéget várok, Szívem ajtajárul Hulljanak a zavarok, Mert már közel járul.
3. Már az ég harmatozzon, A föld igazságot, mint bő gyümölcsöt, hozzon: Indíts vígasságot, Ó, kegyes Immánuel, Mert várlak valóba; Ó te kiseded Sámuel, Jöjj el már Silóba!
4. Az útát egyengessed, Szívemben a mérget S öröm gyökerét égessed, Lelkemről a kérget, A keménységet vedd ki, Hogy meglágyulhassak, A gazt s gerendát szedd ki Szememből, hogy lássak.
5. Az Illésnek lelkével Ruházz fel engem is, Szent szerelmed tüzével Égjen én lelkem is. Áldj meg oly kegyességgel, Hogy higgyek és szóljak, Hűségedre hűséggel Másokat unszoljak.
6. Isten Báránya, jövel, Mutasd szelídséged; Uram, felemelt fővel Várom idvességed. Igazság napja, támadj, Adj világosságot, Magamnak nincs: reám adj Örök igazságot.
7. Dávid gyökere s ága, Fényes hajnalcsillag, Pogányok kívánsága, Megígért áldott mag; Isai törzsökéből

Származott vesszősál: Nekem Atyád kedvéből Erős torony s kőszál.

8. Bennem az Úr temploma Általad készüljön, Vessen a bűnnek nyoma, Lelked újjászüljön. Méltóztass személyedre E gyarló világon, Dicső jelenlétedre Dűljön le a Dágon.

9. Tégy szívedre pecsétül, Bélyegül karodra: Így lelked erejétől Élek csak számodra. Mindvégig velem maradj Mennyei erővel, Holtom óráján ne hagyj, Jövel, Ámen, jövel!

Szőnyi Benjámin legszebb énekeinek egyike a *Szentek Hegedűjé*-ből (1762) a 130. zsoltár dallamára. Kolozsvárott jelent meg először gyülekezeti énekeskönyvben. Szőnyi (1714- 1794) megjárta a frankfurti, leydeni, utrechti egyetemeket, ismerte korának vallásos és tudományos törekvéseit

Urbán Ákos megnyitó beszéde, Pieterskerk, 2022 november 19-én

Mélyen tisztelt egybegyültek! Áldást, békességet kívánok ezen a megszentelt helyen! Ismeretes, hogy valamikor a magyar peregrinusok is gyakran jártak ide istentiszteletre!

A szervezők nevében, mint a Zwollei Egyházközség gondnoka és a Hollandiai Magyar Szövetség elnöke, mindnyájukat üdvözlöm. Isten hozta kedves vendégeinket Hollandiából, Magyarországról és Erdélyből!

Balról: dr. Kovács Antónia konzul. Jobbról: dr. Kocsis András nagykövet – Fotó: G.v.Dijk

Szeretettel köszöntöm dr. Kocsis András Nagykövet urat, örvendünk hogy eljöhettek erre a jubileumi ünnepségre.

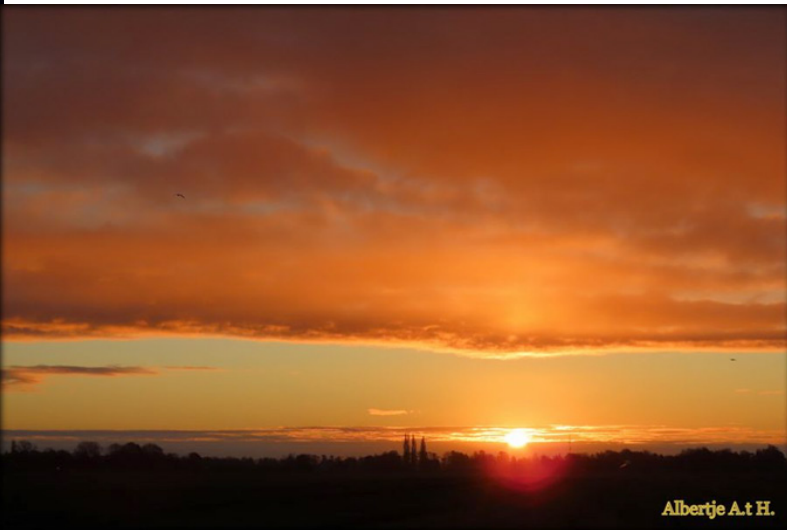
Hasonló tisztelettel köszöntjük dr. Kovács Antónia konzul asszonyt, akivel most először találkozunk, érezze jól magát körünkben.

Isten hozta dr. Gábor Dzsingisz államtitkár urat is, mindig jól esik, amikor megtisztelhet a jelenlétével. Ő maga is múlt századi peregrinus, akárcsak az idén elhunyt testvérünk, dr. Tóth Miklós, akire kegyelettel emlékezünk.

Hála Istennek, hogy Ódor Balázs, a Magyar Református Egyház Zsinatának a képviselője is eljöhettek, ő a kárpát medencei és a külügyi osztály vezetője.

Számunkra megtiszteltetés, hogy D.Dr. Henk van de Graaf lelkész testvérünk tart nyitó áhitatot, őt a Hollandiai Református Egyház Zsinatának volt elnökeként köszöntöm szeretettel

Azért pedig, hogy örömről teljes legyen, megérkezett erre a jubileumra a Debreceni Hittudományi Akadémia küldöttsége, főtiszteletű dr. Barát Bála rektor úr és dr. Gonda László egyetemi docens vezetésével. Mindnyájukat szeretettel köszöntöm, beleértve az általuk

Albertje A.t H.

Fotó: G.v.Dijk

vezetett küldöttséget is, névszerint: Kőszeghy Attila nyelvtanár testvérünket, külügyi referens urat; Petkes Piroska Judit segédlelkész, Szabó Gergő Ottó teológiai hallgató, aki jelenleg szénior-helyettes; Tulipán Márton teológiai hallgató testvérünket, aki versmondásra is felkértünk; köszöntjük továbbá Gazda Márton István teológiai hallgató, Koncz Karola teológiai hallgatót és Fedecska Noémi tanító szakos hallgató testvérünket.

Megragadom az alkalmat, hogy a sajtó képviselőit is köszöntsem, számunkra fontos, hogy tudassuk a mai időkben ezt az örömdetes eseményt, a magyar peregrinatio történetének a jeles találkozóját.

A továbbiakban dr. Hermán János nyugalmazott lelképásztor testvérünk mutatja be a szimpózium szereplőit. Szívvel köszönjük a munkáját, amelyet a kezünkben lévő műsorfüzet is tükröz, és amelynek az összeállításához sokan segítettek.

Kedves Testvéreim! Mai feladataim közé tartozik a most felállított kiállítás megnyitása.

Elsőként drs. Millisits Máté művészettörténész összeállítására hívom fel a figyelmet a holland-magyar református kapcsolatok vonatkozásában. Ezt az anyagot már láthattuk a másfél évvel ezelőtti kampeni konferencián, ahol a gyermekvonatokkal kapcsolatos témáról értekeztek dr. Réthelyi Orsolya és Maarten Aalders testvérünknek köszönhetően. Másodszor Leányfalun, a Raavasz- találkoztam ezzel a kiállítással a nyáron, akkor határoztuk el a kölcsönzését. Hálásak vagyunk, hogy a szállításban Nagykövet Urunk is támogatott. Millisits Máténak erre az alkalomra küldött szíves üdvözlését is továbbítom.

Dr. Fekete Ágnes összeállítása a Reformáció és a peregrinatio történetéből válogatott eseményeket és képeket tár elénk. Dr. Bozay Réka hívta fel a figyelmünket erre az értékes és a mostani alkalomhoz illő anyagra, amelyet 2017-ben Érden állítottak ki először a Magyar Földrajzi Múzeum épületében. Köszönjük szépen dr. Fekete Ágnes kölcsönzését, és az ő üdvözlését is tolmácsolom. Szívesen emlékezünk a három évvel ezelőtti Család Napunkon való részvételére.

Áldott együttlétet, hasznos tanácskozást és beszélgetéseket kívánok, reméljük, hogy máskor is találkozhatunk a peregrinatiohoz fűződő hasonló értekezéseken.

A kiállítást ezennel megnyitottnak tekintem.

Vándordiákok Európában

A REFORMÁCIÓ ÉS A PEREGRINÁCIÓ

MAGYAR
FÖLDRAJZI
MÚZEUM
ÉRD
Budai út 4.

MEGNYITÓ:
2017.
OKTÓBER
3+
18 ÓRA

A kiállítás
egy hónapig
tekinthető
meg.

A kiállítás tablójának szövegét
dr. Fekete Ágnes református lelkész írta

Dr.G.H. v.d. Graaf – Nyitóáhítat

Utrecht, 2022 november 19

A létfontosságú nyelv – ApCsel 2,1–13

Kedves testvéreim!

Gyakran hallhatjuk, hogy az Apostolok Cselekedetei második részében a Szentlélek által végbevitt történés pont az ellentéte annak, ami Mózes Első Könyve tizenegyedik részében történt, és hogy a pünkösdi esemény visszafordította a nyelvek bábeli összezavarását. De ez a vélekedés nem áll. Mert ha így történt volna, az ott lévő emberek újra egy és ugyanazon nyelvet hallották volna és ugyanazon a nyelven beszéltek volna. Mégpedig az emberiség ősnyelvén. Véleményem szerint vannak magyarok, akik azt gondolják, hogy ez az ősnyelv a magyar nyelv volt. Szép is volna!

Volt egy esemény az életemben, amelyre személyesen nem emlékszem, de amelyet nekem utólag elmeséltek. Kórházban voltam, ahol műtetre vártam. Mielőtt elaltattak, az ágyamban egy Mátyás királyról szóló nagyon jó magyar könyvet olvastam. Amikor a műtét után fokozatosan visszatértem az altatásból, a fiam ott

ült az ágyamnál. Valamit kérdezett, s arra én magyarul válaszoltam: „Beszélj, légy szíves, magyarul. Úgy sokkal könnyebb!” A fiam erre szörnyen megijedt. Azt gondolta, hogy valami történt az agyamban. Az édesanyja szerencsére megnyugtatta, hogy nem zavarodtam meg, hanem csak magyarul beszéltem.

Szóval, a nyelv létfontosságú és kényes jószág.

Azt, hogy a nyelv létfontosságú, minden németalföldi ember tudja azóta, hogy Bonifatius 754-ben Frízföldön megölték. A frizek tudvalevőleg azért ölték meg, mert amikor azt kérdezték tőle, hogy a fríz nyelv-e vagy dialektus, azt felelte, hogy sem nyelv, sem nem dialektus, hanem beszédhiba.

Szóval a nyelv valóban létfontosságú!

Ez kiderül abból is, ami Pünkösöd ünnepén a Szentlélek által történt. Az ott lévők mindnyájan saját „anyanyelvükön” (dialektosz, glóssza – ApCsel 2,6.8) hallották az apostolokat Istennek nagyságos dolgairól beszélni.

Nekem ez a csodás esemény az inkarnáció folytatásáról szól. Inkarnáción azt értjük, hogy „Verbum Dei caro factum est” = az Ige testté lett. Isten, aki Jézus Krisztus személyén át beszélő Isten, ebben a meghasonlott, romlott, bűnös világban ütött sátrat. Ám a Szentlélek eljövételével Jézus Krisztus munkája még tovább megy. Nem csak az történik, hogy Isten emberré lett az emberek között, hanem azt, hogy Isten minden egyes megrontott és elveszett emberben személyesen otthont vesz. Minden egyes ember saját anyanyelvén hallja Istennek nagyságos dolgait. Ugyanúgy, ahogy azt is olvashatjuk, hogy a Szentlélek tüze lángnyelvekre oszlott szét, és „leszállt mindegyikükre”. A Szentlélek „lángnyelveiből” (glósszáiból) „nyelvek”, glósszák, dialektusok, anyanyelvek támadnak. Minden ember saját életébe, saját életkörülményei közé hatol. Mindenkihez saját anyanyelvén szól.

Az egyik magyar lelkipásztor, aki maga is Németalföldön tanult, azt tanácsolta az ugyancsak németalföldi egyetemre készülő fiának, hogy mindenekelőtt tanuljon meg hollandul. Ebből az esetből arra lehet következtetni, hogy nagyon sok, németalföldi akadémiákon tanuló magyar peregrinus nem tudott hollandul. Érthető is, hiszen a legtöbb peregrinus nem éveket töltött itt, ráadásul a magyar diákok itt latin nyelvű egyetemi közegbe kerültek. Nyilván alkalmanként, amikor egymás között voltak, anyanyelvükön beszélhettek. Ezért aztán legtöbbjüknek nem lehetett könnyű a vasárnap reggeli holland nyelvű istentiszteletet elejétől végig követni.

Nekünk legalábbis az volt a tapasztalatunk, amikor

Kolozsváron laktunk és tanultunk, hogy bár szorgalmasan tanultuk a nyelvet, nagyon sokáig tartott, amíg az istentiszteleten a magyar nyelvű prédikációt

rendesen követni tudtuk. Éppen ezért csodálatos lehetett a Németalföldön tanuló magyar peregrinusoknak, hogy 1722-től kezdve Utrechtben magyar nyelvű istentiszteletet tarthattak. Hallhatták a mi mennyei Atyánk evangéliumát az édesanyjuk nyelvén! A nyelv ugyanis éppen a hit számára létfontosságú. Hiszen a hit hallásból van!

dr. G.H. v.d. Graaf – Fotó: G.v.Dijk

Ezt tapasztalták meg évszázadokon keresztül a Németalföldön élő magyarok. Az 1968-ban Erdélybe való elutazásunkat megelőző hónapokban már vettünk részt Utrechtben magyar nyelvű istentiszteleten, a Nieuwe Grachton lévő Apáczai Csere János-házban. Mikor pedig hazatértünk Németalföldre, éveken át tagja lehettem a Magyar Protestáns Lelkigondozó Alapítvány vezetőségének. Az a Lelkigondozó Alapítvány is a mennyei Atya evangéliumát szolgálta édes magyar anyanyelven.

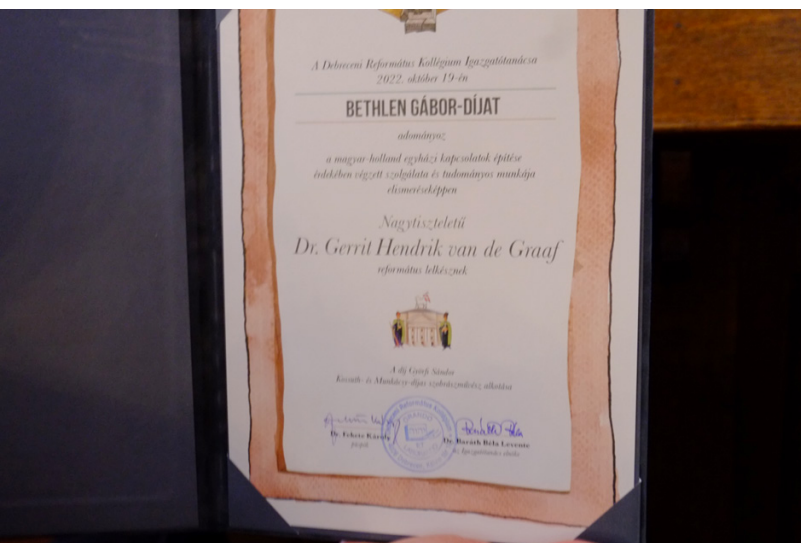
Az anyanyelv rendkívül fontos, mert a szeretet nyelve. De van egy nyelv, amely még ennél is fontosabb, egy igazi létfontosságú nyelv. Hiszen minden anyanyelv tulajdonképpen csak segédeszköz. Segédeszköz ahhoz, hogy tanuljunk meghallani és beszélni a legeslegfontosabb nyelvet. Mert tulajdonképpen erről van szó minden igaz és jó istentiszteleten. Arról, ami A Cselekedetek Könyve második részében történik: „halljuk, amint a mi nyelvünkön beszélnek az Isten nagyságos dolgairól”.

„Istennek nagyságos dolgai” – ez a Szentlélek nyelve. Ez Isten szeretetének nyelve. Ezt a nyelvet gyakran a teremtett világban is hallani lehet, ám akkor annak az Izraelnek a fülével kell reá figyelni, amelyik Istennek nagyságos dolgait saját életében megtapasztalta. Isten szeretetének nyelvét elsősorban Istennek azokban a nagy tetteiben lehet meghallani, amelyeket Izrael nagy szülöttje, Isten Fia, Jézus Krisztus által vitt végbe. „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.”

Fotó: G.v.Dijk

Isten az ő nagyságos dolgaival beszél, ezek az Isten nyelve. Ez az Isten igazságosságának, Isten megbocsátásának, Isten kegyelmének, Isten akaratának, Isten békéjének, Isten örömének a nyelve. A Szentlélek azt akarja, hogy tanuljuk meg ezt a nyelvet, beszéljünk ezen a nyelven. Ez nem egy rövid ideig való tanulás kérdése, hanem az életfogytiglan való „nyelv”-tanulás és „nyelv”-használat kérdése. Ez az, ami létfontosságú!

Fotó: G.v.Dijk

Pál apostol nem hiába írta nekünk: „Ha embereknek vagy angyaloknak nyelvén szólok is, szeretet pedig nincsen énbennem, olyaná lettem, mint a zengő érc vagy pengő cimbalom”.

Persze a Szentlélek nyelvét ilyen gazdag szókinccsel sohasem fogjuk tudni megtanulni és folyékonyan beszélni. De éppen ezért itt az ideje, hogy mindig és mindenütt engedjük, hogy az általunk legjobban ismert nyelv, anyanyelvünk segítségével oltsa belénk Istennek és Jézus Krisztusnak a Lelke az Isten nagyságos dolgainak nyelvét, Isten szeretetének nyelvét.

Azt a nyelvet, amely minket embereket istenhez kapcsol. Azt a nyelvet, amely minket embereket egymáshoz kapcsol. Azt a nyelvet, amely minket a mai teremtett

világgal összekapcsol. Azt a nyelvet oltsa belénk, amely nekünk is feltárja a jövőt az új világra, az új életre, az Isten országára.

Fotó: G.v.Dijk

A Jelenések könyvében öt helyen is elhangzik egy refrénszerű felsorolás az Istent dicsérő énekben: „Meváltottál minket Istennek a te véred által, minden népből és nemzetből, minden törzsből és minden nyelvből”. (5,9; 7,9; 10,11; 11,9 és 13,7)

Ilyen az Isten szeretetének nyelve. Életünk elengedhetetlen nyelve, valóban létfontosságú nyelv! Mindenható Istenünk, Jézus Krisztusban Mennyei Édesatyánk! Köszönjük Igédet! Azt az Igét, ami világot teremtett, az Igét, mely elhívta és vezette választott népedet, Izráelt, azt az Igét, mely Jézus Krisztusban testté lett és lakozott közöttünk... és Pünkösöd után azt az Igét, mely az Krisztus nagyságát hirdeti. Köszönjük azt az igét, amely bár szól hozzánk, a szívünkig csupán akkor jut el, hogyha a Szentlélek plántálja bensőnkbe, csíráztatja, növeli és teszi gyümölcsözővé. Ámen.

Maarten Aalders és Réthelyi Orsolya
Fotó: G.v.Dijk

HÁLAIMA

Istenünk, hálát adunk ezért a mai napért, hogy akik ma itt összegyűltünk, magyarok, hollandok, más anyanyelvűek, Európa sok tájáról érkezve, ezt az Igét hallhattuk. Hálát adunk Neked azért, hogy sok száz évvel ezelőtt a Reformáció ideje alatt az Evangélium Igéje magyarajkú embereket is elérte, és *Heltai Gáspár szavaival élve: tél-túl (itt is, ott is) villámlani kezdett az Istennek igéje*. És itt Hollandiában is szólhatott magyar nyelven is.

Köszönjük, hogy így tetted lehetővé, hogy az emberek ne csak hallják, hanem értsék is Szavadat, és a Szentlélek ereje által meggyőződjenek annak igazságáról.

Hálásak vagyunk azért a kötelékért is, ami magyar és hollandajkú embereket évszázadok során összekötött, hiszen rádöbbszünk, hogy ha Krisztus mindannyiunknak megengedi, hogy hit által Téged Atyánknak nevezzünk, akkor értelemesen egymásnak testvérei vagyunk. Arra kérünk, add, hogy ezek a kötelékek minél jobban megszilárduljanak, erősödjenek... akár emberek között, családok között, lelkipásztorok között, egyetemek között, gyülekezetek között ...Kérünk, engedd megéreznünk most is ezt a köteléket Veled és egymással, amikor közösen, mindenki a maga nyelvén imádkozza azt fohászt, amire az Úr Jézus Krisztus tanított minket:

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a Te neved, jöjjön el a Te országod, legyen meg a Te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is. A mi mindennapi kenyerünket add meg nékünk ma, és bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek. És ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól, mert Tiéd az ország, a hatalom és a dicsőség, mindörökké ÁMEN.

Drs. Kelemen Attila Csongor, Urk, a Zwollei Magyar Református Egyházközség vezető lelkésze.

PEREGRINATIO, PRÉDIKÁCIÓ, KATEDRA és SZÓSZÉK

Az első utrecht-i magyar istentisztelet 300. évfordulójára

Tisztelő virágainkat az imént helyeztük volna el a fűvészkertben. Ehelyett – csalódottan – a magyar emlékjel eltűnésére hívjuk fel a figyelmet. A hollandiai magyarság az egyetemmel együttműködve 2001 március 29-én állított fel egy emléktáblát, amelynek ez volt a felirata: „Magyar Kápolna. – 1644-ben az Egyetem építtetett egy előadótermet, fent a »Pandhof« kerengő déli szárnyán. Az orvosi fakultás használta ezt a „Theatrum Chirurgicum”-ot anatómiai előadások tartására, valamint összejövetei- és előadóteremként. 1722 november 30-tól az épületet magyarországi és erdélyi teológiai hallgatók rendelkezésére bocsátották, akik a protestantizmus hazai elnyomása miatt kerültek ide. A lelkészek és diákok minden vasárnap ebben az előadóteremben tartották istentiszteletüket. 1882-ben a Magyar Kápolnát restaurálási munkák miatt lebontották. 1956-ban, a magyar menekültek érkezésével újra megkezdődtek a vasárnapi református istentiszteletek Utrecht városában.” Az emléktábla hiánya megdöbbentett: kinek állhatott az útjába?

Az időben tíz évet visszalépve, ugyanezen a helyen tíz évvel ezelőtt még koszorúztak. Tüski Márti szervezésében, aki Édesapja, Tüski István hollandiai magyar lelkész nyomdokaiba lépve, tartalmas ünnepséget szervezett. Az akkori résztvevők közül most is jelen van dr. Bozzay Réka. Leo Elshout atya is készült a jubileumra, sajnos családi haláleset miatt nem jöhetett el.

Mindketten hasznos tanácsokkal láttak el minket a mostani ünnepet illetően. Magyarországi feladatai miatt nem lehet most közöttünk a peregrinatio történetének elismert kutatója, dr. Postma Ferenc, aki levélben köszöntötte a gyülekezetünket. Hosszú lenne a gratulálók felsorolása, szám szerint 48 régi peregrinus van itt lélekben, reméljük, hogy alkalmas időben sikerülni fog egy emlékkötetnek az összeállítása, és ezáltal a távollévők számára is elérhetővé tesszük az előadásokat és a köszöntéseket.

Klaas Eldering és Bozzay Réka Fotó: G.v.Dijk

Mélyen Tisztelt Jelenlévők!

Ünnepünk üzenetének a lényege a mi számunkra az, hogy megtaláljuk az összefüggéseket a peregrinusok egyetemi katedrája és a szószer között. A szószer rendeltetéséhez nem fér kétség, ezt a mai délután is lelki örömmel hallottuk. Ugyanis a testté lett Ige a prédikálószerből szárnyal a szívünkbe és az elménkbe, hogy világunkban cselekedetté váljon, hogy felfedje az élet lényegét és szépségét. A lenni vagy nem lenni imperativusa, legalábbis a keresztyén ember számára: megtalálni a szószeret, illetve ennek az örömeiben és feszültségében naponta megélni a szószeren elhangzó prédikációt.

A kázifüzetünkben egy valahol pihenő szószer fényképe látható, egyetemi katedra volt, túlélte a háborúkat, ma is ez a múzeumi címkézése, hogy a magyarok prédikálószerke. Berlinben így láttam feliratozva 13 éve. Most nem térünk ki a katedrák és a szószerke ellenségeire, szószerinti megkorbácsolóira, jelenlegi szétlövőire. Békeidőben, ha lehet, az emberek újra felállítják az iskolákat, megépítik a romokat és imádkoznak, mint a csaeszkánus éra után, azért, hogy az ifjak újra mehessenek Nagyenyed Kollégiumába, azt követően pedig egyetemjárásra.

Családtagjaimnak és barátaimnak jutalmat ígértem, azonban az 1644-ben készült utrechti magyar katedra nyomravezetése még várat magára. Ugyanilyen fontos lenne a termet és a katedrát felajánló professzorok nevének a dokumentált ismerete, mert azt tudjuk, hogy kik tanítottak 1722-ben, de lelkileg is jó tudni, hogy a Nadere Reformatie, az akkori újreformátori teológia szellemiségében kik voltak azok a jótevő professzor atyák, akik példaképül váltak a magyar diákok számára.

Természetesen nemcsak a teológusokra gondolunk, hanem a jog, a medicina, a filozófia és a szabad művészetek fakultására beiratkozott diákokra is, mert annakidején valamennyien templomba járók voltak. Áttekintve az 1722-es névsorokat, nagyjából 20-23

Úgy véljük, hogy most az ideje köszönetet mondani a szervezőknek és a támogatóknak. Akik felismerték ennek a 300. évfordulónak a páratlan jelentőségét. Elsőként Klaas Eldering, Juhász Tamás, Henk van de Graaf, Ódor Balázs és Urbán Ákos testvéreink nevét említtem, egy sorban a Juhász István Alapítvány tagjaival, hiszen velük együtt ütöttük le az alaphangot. Makkai Réka, Kovács Kata, Csanády Ágnes, Van-Bolhuis Szabó Emőke, Ries Nieuwkoop, Truczka József, Kelemen Attila Csongor, Sólyom Uzonka, Szilágyi Árpád és a saját családom: valamennyien vállvetve mozdították elő az ügyet. Menetközben bekapcsolódtak a mi szeretett debreceni atyánkfiai, Baráth Béla rektor úr és tanártársa, Gonda László. Komoly küldöttséggel zárandokoltak erre az illusztris helyszínre, ami egy szép debreceni hagyomány. Kocsis, András nagykövet úr és munkatársai pedig nemcsak eszmeileg, hanem logisztikailag is segítettek a kiállításaink anyagának szállításában. Ajándékaiknak örvendünk, reméljük, hogy a szimpózium zárása után a jól végzett munka örömeivel koccinthatunk az egészségükre. A kiállítások tulajdonosainak az üdvözlése is felemelő: drs. Millisits Máté és dr. Fekete Ágnes sem lehet közöttünk, de jó szívvel kölcsönözték a szem számára is értékes összeállításait. Legközelebbi munkatársaink körét nem is lehetne zárni Téglásy Sándor és Szomor Attila említése nélkül, ők végezték a tetemes munkát igénylő szerkesztési és grafikai feladatokat javát.

lehetett a templomba járó diákok lélekszáma, tehát a bibliai kettőnél vagy 3-nál jóval többen gyűltek egybe.

Londonban Ficsor Ádám szervezte meg 1727-ben a magyar istentiszteletek tartását, Franekérában pedig egy 1777-es évszámot találunk, de egészen biztos, hogy már korábban is volt anyanyelvű istentiszteletük az akadémiai kápolnában.

Rendtartásaikat nem ismerjük részletesen, de fennmaradtak az állandó imádságaik, úgy Utrechtben, mint Franekérában. Természetesen a Szenczi Molnár Albert féle zsoltárokat énekelték. Tapasztalhatták a holland egyház presbitériumainak és a diakóniának az egyházszervezeti hasznát akkor, amikor erről otthon csak hallomása volt a gyülekezeteinknek.

Juhász Tamás és Klaas Eldering

Fotó: G.v.Dijk

Angliában a magyar diákok az anglikán egyház kebelében leltek befogadásra, és még a vendégek is részt vehettek az úrvacsorai közösségben.

Meghatottan említjük, hogy ebben a Pieterskerkben is megfordultak, és az úgynevezett Engelse Kerkben is. Ott esküdtek, temettek, akárcsak a Bibliát 11 ezer példányban kiadó Pethe Ferenc esetében, aki nyomtatásra költötte Cornelia Kuyper nevű utrechti feleségének a vagyonát 1794-ben.

Eddig a Keresztési József naplója örökített meg legtöbbet az utrechti magyar istentiszteletek tartásáról, reméljük, hogy a közeli jövőben még több adat kerül elő az utrechti, londoni, bécsi és franekéri magyar istentiszteletek történetéről.

Áldassék a holland akadémiai professzorainak és a városok régi adakozóinak az emléke, akik hathatósan segítették a peregrinusainkat a hazai iskolarendszer együttesével és a neves patrónusok háttérével.

Hiszem, hogy a késői peregrinusok a szószék időszerű

üzenetének és az élet védelmének a szolgálatában ma is hálással találkozunk a hajdani egyetemek kisugárzó tanításával!

Utrechtben most az erdélyi refrén visszhangzik a szívünkben: Ne hagyjátok a templomot, a szószéket s' az iskolát!

Hermán M. János.

Utrecht, Pieterskerk, 2022 november 19

KÖSZÖNTÉSEK

UTRECHT - A Protestáns Teológiai Egyetem Elöljárósága

A magyar egyházak képviselőinek

Tisztelt Jelenlévők!

A Protestáns Teológiai Egyetem Elöljárósága nevében szívélyesen köszöntjük Önöket az egyedülálló jubileum alkalmából. Tiszteletre méltó dolog megemlékezni a háromszáz évvel ezelőtti első németalföldi magyar nyelvű istentiszteletéről.

Egyetemünk 2007-ben jött létre a hervormd, a gereformeed és a lutheránus lelkipásztor-képzés egyesüléséből. Mindhárom képzés hosszú és gazdag hagyományra tekint vissza. Itt Utrechtben ez a hagyomány 1634-ben kezdődött, amikor Gisbertus Voetius első teológiai professzorunk nevezetes előadását megtartotta. Ez után húsz év sem telt el, amikor 1651-ben Apáczai Csere János, az első magyar enciklopédia szerzője az akkori Harderwijki Egyetemen teológiai doktorátust nyert el. Ő korábban Utrechtben is tanult. A bő száz évvel később alapított Stipendium Bernardinum segítségével nagyon sok magyar diák követte ezt az utat. A mi egyetemünk – jogelődjeink nevében is – büszke arra és megtiszteltetésnek tekinti, hogy része lehetett egyházaink és akadémiaink kapcsolata hosszú történetének.

Ez a kapcsolat mind a mai napig tart. A Protestáns Teológiai Egyetemen az elmúlt években sok tehetséges magyar diákot fogadhattunk Groningenben. Intézményi szinten pedig együttműködünk a debreceni, budapesti,

sárospataki, pápai és kolozsvári akadémiákkal a Comenius program keretében, ahol multikulturális módon németalföldi, közép- és kelet-európai egyetemek és fakultások, valamint a tágabb keretekkel bíró IRTI (International Reformed Theological Institute) kapcsolódnak össze.

Így tarthattunk az elmúlt évben Pápán egy Comenius-konferenciát, amelyen a Protestáns Teológiai Egyetem tanárokból, doktorjelöltekből és diákokból álló küldöttsége is részt vett. Most éppen azon vagyunk, hogy a jövő évben debreceni, sárospataki és kolozsvári tanárokat és diákokat fogadhassunk az IRTI amszterdami nyári konferenciáján.

Wij zijn erkentelijk en dankbaar voor deze lange en levendige traditie van samenwerking die wij graag nog vele jaren voortzetten, ook na onze verhuizing naar deze prachtige Domstad.

Hoogachtend,

Het college van bestuur van de Protestantse Theologische Universiteit,

Dr. Kees Boele
Voorzitter

Prof. dr. Maarten Wisse
Rector

Hálásak vagyunk azért, hogy az együttműködésnek ezt a hosszú hagyományát majd hosszú évekig folytathatjuk, még azután is, hogy a híres Dóm szép városába költözünk.

A Protestáns Teológiai Egyetem Elöljárósága nevében
2022. november 15-én

Dr. Kees Boele elnök Prof. Dr. Maarten Wisse rektor

Fordította dr. Juhász Tamás

Peregrinus diák szobája és öltözője. Dr. Fekete Ágnes kiállításának az anyagából, Érd, 2017

Platform voor Interculturele Kerken, Utrecht

Geachte jubilerende broeders,

Van harte gefeliciteerd met de viering van 300 jaar Hongaarsstalige diensten in Utrecht.

Ik mag deze felicitatie sturen namens PIKU.

PIKU is het Platform voor Interculturele Kerken Utrecht. Dit Platform stelt zich ten doel het contact tussen (leden van) geloofsgemeenschappen van migrantenchristenen en autochtone christenen te stimuleren, te onderhouden en te verdiepen, onderlinge steun te bieden en actie gericht te zijn naar de samenleving.

We wensen u van harte Gods zegen toe bij de Dankdienst, de voordrachten en de rondetafelgesprekken.

Hartelijke groet, ds. Simon de Kam, secretaris

Kerekasztal beszélgetés, moderátor dr. Gonda László

Fotó: Makkai Réka

PÁPAI REFORMÁTUS TEOLÓGIAI AKADÉMIA

Ikt.sz.: 294/2022

Nagytiszteletű
Hermán M. János
lelkipásztor úr
részére

Zwolle
Hollandia

Tárgy: Utrechti konferencia - meghívó

Nagytiszteletű Lelkipásztor Úr!
Kedves Ünneplő Gyülekezet!

„Ujjongjatok az ÚR előtt az egész földön! Szolgáljatok az ÚRnak örömmel, vigadozva járuljatok színe elé! Tudjátok meg, hogy az ÚR az Isten! Ő alkotott minket, az övéi vagyunk: az ő népe és legelőjének nyája. Menjetek be kapuin hálaénekekkel, udvaraiba dicsérettel! Adjatok hálát neki, áldjátok nevét! Mert jó az ÚR, örökké tart szeretete, és hűsége nemzedékről nemzedékre.” (Zsolt 100)

A Pápai Református Teológiai Akadémia oktatói és hallgatói nevében szeretettel köszöntöm a hollandiai magyar református testvéreinket abból az alaklomból, hogy immár 300 esztendeje Hollandiában magyar nyelven is megszólalhat Isten igéje. A visszatekintés öröm és hálaadás, hiszen az előttünk járók hűsége az az alap, amelyen a mi életünk is felnővekedhetett, hogy a ma élő ember hite és hűsége alap lehessen azoknak, akik utánunk jönnek. A hála az ÚR előtt történik, az öröm, ha az egymással való közösségben éljük is át, azért az Úr öröme, amelyről a 100. zsoltár tanít minket.

Ha személyesen nem is tudunk jelen lenni, fogadjátok szeretettel testvéri köszöntésünket.

Pápa, 2022. november 15.

Dr. Németh Tamás
rektor

Horváth Piroska, Riedholz

Köszönöm a meghívást, elmenni sajnos nem tudok, de küldöm magam helyett a fenti virágcsokrot. Szeretettel ölellek Benneteket!

Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetsége

Tisztelt Jubiláló Gyülekezet Utrechtben!

A Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetségének „missziói megbízottjaként” sokszeretettel üdvözlöm a jubiláló magyar és holland közösséget itt Utrechtben. Egyben megköszönöm a szervező, dr. Hermán János meghívását erre az alkalomra.

Az Utrechtben tanuló magyar peregrinusok 300 évvel ezelőtt tarthatták e városban az első magyar nyelvű istentiszteletüket az utrecht városi tanács jóvoltából. S ez itt rendszeres református vasárnapi istentiszteleti alkalom volt. Erre a rendkívüli eseményre az egész mai, nyugat-európai protestáns magyar diaszpóra is hálásan emlékezik.

A 22 éve megalakult Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetsége küldötteként álllok ma itt és e szervezetünk meleg üdvözlését hozom ide, Hollandiába. Ez a Szövetség feladatának tekinti a jelenlegi magyar protestáns diaszpóra átfogását és képviselését itt Nyugat-Európában. Különösen igyekszik a szétszórtságban élő magyar hívek és protestáns gyülekezetek összefogására és a jó kapcsolat ápolására és fejlesztésére a Kárpát-medence magyar egyházaival.

Ez a szervezet nyitott minden itteni magyar gyülekezet felé is – jelenleg 7 országban vannak a tag-gyülekezeteink és mintegy 50 nyugat-európai városban van rendszeresen magyar istentiszteletünk. Milyen nagy dolog, hogy a nyugati diaszpórában a magyar istentiszteletek és gyülekezetek „kezdeté” itt Utrechtben volt, s milyen örömdetes az a tény, hogy ma sok-sok nyugati városban hallhatjuk anyanyelvünkön Isten Igéjét.

„Örüljete az Urban, ismét mondom, örüljete!”

A Hollandiai Magyar Református Gyülekezetek szervezésében

PEREGRINATIO HUNGARICA

MEGEMLÉKEZÉS – SZIMPÓZIUM

300 évvel ezelőtt, 1722. november 19-én Utrechtben tartották az első magyar nyelvű református istentiszteletet Hollandiában

2022. november 19.

szombat, 13:30 -19 óráig

Pieterskerk, Pieterskerkhof 5, UTRECHT

PROGRAM

- 13:30 Koszorúzás
- 14:00 Hálaadó istentisztelet
- 15:00 Előadások
Kerekasztal-beszélgetés
- Kiállítások:
"Reformáció és Peregrinatio"
"Magyar-Holland Egyházi Kapcsolatok"
- Fellép a Hágai Magyar Énekkar

Mindenkit sok szeretettel várunk!

jelentkezés: jhermanm@gmail.com

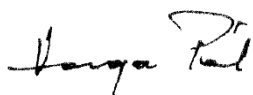

Fotó: Urbán Ákos

Igy köszöntöm a Szövetségünk elnöksége nevében itt Utrechtben a jubiláló egybegyűlteket – magyarokat és a holland barátokat, akik 18-an Kolozsváron voltak perigrinusok és megtanulták a magyar nyelvet – s ma itt együtt örvendünk ennek a jubileumi együttlétnek.

Isten áldását kívánom a mai „peregrinus emléktalálkozóra”, s Szövetségünk örvend, ha további magyar gyülekezetek is csatlakoznak a Nyugat-Európában levő magyar diaszpóra-közösséghez.

Köszönöm a szíves figyelmet.

Dr. Varga Pál lelkipásztor

A. Abertje A. t. H.

SAJTÓVISSZHANG

Megemlékezés az első magyar istentiszteletről Utrechtben

Háromszáz évvel ezelőtt tartottak először magyar istentiszteletet Hollandiában. Erre 1722. november 30-án került sor, amikor a magyar diákok az utrechti polgármester külön engedélyével vasárnap délelőtt saját – mások számára teljesen érthetetlen – nyelvükön tarthattak istentiszteletet az Akadémia-épületében (Academiegebouw).

Az első magyar istentisztelet 300. évfordulója alkalmából a hollandiai magyar közösség szombat délután Utrechtben emlékkonferenciát tartott. Az Akadémia-épületben a „peregrinus hungaricus” plakettnél, majd az utrechti dóm kolostorának kertjében (Doomkloostertuin) lévő emléktáblánál történt koszorúzást követően a Pieterskerkben magyar nyelvű istentiszteletet tartottak énekléssel, szavallással és előadásokkal.

Magyarországnak közvetlenül a Reformáció után nem volt protestáns teológiai akadémia az őket sújtó üldöztetések miatt. A 17. századtól számos magyar diák érkezett tanulni holland egyetemekre – ez volt az úgynevezett „peregrinatio academica” (akadémiai zárándoklat). Leidenben, Franekerben és Harderwijkben is tanultak magyar hallgatók, de az Utrechti Akadémia volt a legnépszerűbb.

Dr. Hermán János, aki Zwollében havi rendszerességgel magyar nyelvű istentiszteleteket szervez, felolvasott egy idézetet abból a dokumentumból, amelyben engedélyt adnak a magyaroknak, hogy első alkalommal szervezhessenek saját nyelvükön istentiszteletet: „A városi tanács engedélyt ad a magyar és erdélyi hallgatóknak, hogy vasárnap délelőtt tizenegy órakor megtarthassák istentiszteletüket az akadémia felső auditóriumában, és ígét hirdethessenek.”

Hágai Magyar Kórus – Fotó: G.v.Dijk

Dr. Hermán szerint még mindig 11 óra „a legideálisabb idő” istentisztelet tartására. Figyelemre méltó, hogy a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetben is ugyanekkor tartanak istentiszteletet (a város jelenleg Romániában fekszik és hivatalos neve Cluj).

Dr. Bozzay Réka, a Debreceni Egyetem Néderlandisztika Tanszékének docense áttekintést nyújtott azokról az egyetemekről, ahol magyar hallgatók tanultak. Nem kevesebb, mint 740 magyar érkezett Utrechtbe a 17-18. században. A kiváló oktatás és a pénzügyi támogatás miatt Utrecht lett a favorit. „Sok magyar vett részt híres utrechti professzorok, például Voetius, Burmannus, Leusden, Van Alphen és Lampe előadásain” – mondta Dr. Bozzay. Néhányukból ismert tudós lett, többek közt Apáczai Csere Jánosból is. Ő írta a „Magyar logikácskát” és a „Magyar Enciklopaedia”-t.

dr. Bozzay Réka – Foto G.v.Dijk

Dr. Bozzay Réka elmesélte, hogyan vette feleségül Apáczai Csere János Utrechtben a Rodenburg nevű városi palotából származó jó módú Aletta van der Maetot. Sírjuk a kolozsvári Házsongárd temetőben található. Áprily Lajost a síremlékén álló holland neve versírásra inspirálta. Ennek a versnek a holland fordítását Dr. Réthelyi Orsolya (Budapesti Tudományegyetem Néderlandisztika Tanszéke) szavalta el.

Fordítva, hollandok is tanultak magyar nyelvű egyetemeken. Közéjük tartozott Dr. G. H. van de Graaf is, akinek a Debreceni Református Kollégium nevében Bethlen Gábor-díjat adtak át a Pieterskerkben. Dr. Van de Graaf, aki a nyitó áhítatot magyarul tartotta, előadásában elmesélte, hogy a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetben írt disszertációja a kommunizmus alatt, a hatóságok körüli okos manőverezés révén csodálatos módon nyomtatásban is megjelenhetett.

Gerrit van Dijk

Fordította: Téglásy Sándor

Forrás: Reformatorisch Dagblad, 2022. november 21.

Ida Eldering – Fotó: v.Dijk

Debreceni Református Hittudományi Egyetem küldöttsége,

Utrecht – Pieterskerk, Amszterdam és Rotterdam 2022. november 18-23

Hivatalos látogatást tett Hollandiában Baráth Béla Levente, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem rektora 2022. november 18. és 23. között. A professzort oktatókból és hallgatókból álló, kilenc fős delegáció kísérte a tanulmányútra.

Az egyetemi delegáció először Utrechtbe látogatott el abból az alkalomból, hogy 2022. november 19-én a város Péter-templomában emlékstentisztelet és konferencia keretében emlékeztek meg a hollandiai magyar református istentiszteletek 300. évfordulójáról. A „Peregrinatio hungarica” című konferencia keretében Baráth Béla Levente rektor, a Debreceni Református Kollégium igazgatótanácsának elnöke átadta a Bethlen Gábor-díjat Henk van de Graaf holland református lelkésznek, a Holland Református Egyház zsinata korábbi elnökének, elismerve ezzel a magyar-holland református gyülekezeti kapcsolatok építése érdekében végzett több évtizedes szolgálatát. A kitüntetettet Gonda László teológiai tanár laudálta. A rektor megkoszorúzta az Utrechti Egyetem főépületében elhelyezett domborművet, amely a Hollandiában tanult magyar diákoknak állít emléket s amely ábrázolja a debreceni református Nagytemplomot is. Szintén koszorút helyezett el az Utrechti Egyetem akadémiai épületének udvarán, ott, ahol egykor a magyar istentiszteleteknek is helyet adó kápolna állt. A konferenciát köszöntötte Kocsis András, Magyarország hágai nagykövete, Hermán M. János zwollei magyar református lelkész, a konferencia szervezője és Urbán Ákos, a Hollandiai Magyar Szövetség elnöke is. A debreceni hallgatók énekléssel és szavalattal járultak hozzá a megemlékezéshez. Az ülésszak záróáhítatát Baráth Béla tartotta. A delegáció meglátogatta az utrechti Dómot és megismerkedett a város történelmi és egyháztörténeti jelentőségével.

A debreceni küldöttség programja Amszterdamban folytatódott, ahol a város nevezetességeivel ismerkedhettek a hallgatók. Ellátogattak az amszterdami Állami Múzeumba és hajókirándulást is tettek a főváros csatornáin. Baráth Béla rektor tisztelő látogatást tett az amszterdami Újtemplomban a magyar protestáns gályarab prédikátorokat egykor kiszabadító Michiel de Ruyter admirális díszsírhelyénél is.

A delegáció, Kőszeghy Attila, az egyetem oktatója, külügyi referens vezetésével látogatást tett a Protestáns Teológiai Egyetem amszterdami kampuszán, ahol részletes bevezetést kaptak az egyetem életéről és azokról a tanulmányi programokról, amelyek nyitottak a magyar

teológushallgatók előtt is, elsősorban az Európai Unió Erasmus+ hallgatói mobilitási programja keretében. Baráth Béla tárgyalást folytatott Marteen Wisse egyetemi tanárral, a Protestáns Teológiai Egyetem rektorával. A megbeszélés során áttekintették a két egyetem közötti együttműködés jövőbeli lehetőségeit, különös tekintettel a hallgatói és oktatói csereprogramokra és a közös szemináriumok újraindítására. A debreceni rektor látogatásra hívta meg a partneregyetem rektorát. Erre a látogatásra várhatóan 2023. tavaszán kerül majd sor.

A hollandiai látogatás programja keretében Gonda László végezte az igehirdetés szolgálatát 2022. november 21-én vasárnap a hágai magyar református gyülekezetben. Az istentiszteleten köszöntést mondott Ódor Balázs lelkipásztor, a Magyarországi Református Egyház Zsinati Hivatala Kárpát-medencei és Külügyi Osztálya vezetője is.

A debreceni csoport hollandiai útjának utolsó állomása Rotterdam volt. A hallgatók és az oktatók látogatást tettek a Rotterdami Alkalmazott Tudományok Egyeteme Tanítóképző Karán, amellyel kétoldalú Erasmus+ szerződés keretében működik együtt a Kölcsey Ferenc Tanítóképzési Intézet. A debreceni küldöttség átfogó képet kapott a partnerintézmény működéséről és oktatási programjairól valamint arról, hogy a hallgatói és oktatói csereprogramok milyen lehetőségeket kínálnak a debreceni egyetemi polgárok számára. A rektor megbeszélést folytatott Els de Bock-kal, a rotterdami Tanítóképző Kar igazgatójával is az együttműködés lehetőségeiről.

A csoport városnéző sétát tett Rotterdam belvárosában és koszorút helyezett el Desiderius Erasmus szobránál. A hollandiai látogatás záróeseménye a rotterdami magyar református gyülekezet kedves meglepetése volt: a diaszpóra-közösség, Van Bolhuis-Szabó Emőke lelkipásztor vezetésével, vacsorára látta vendégül a debreceni küldöttséget.

A Debreceni Református Hittudományi Egyetem delegációja e rövid látogatás alatt is tapasztalhatta, hogy

a több mint három évszázados magyar-holland egyházi kapcsolatoknak nem csak múltja, hanem jelene és jövője is van. Ahogy az Utrechti Egyetem falán elhelyezett, a magyar peregrinus diákoknak emléket állító dombormű feliratán olvashatjuk: „Krisztus vére összekapcsol bennünket.”

Köszönet illeti Hermán M. János zwollei református lelkipásztort a meghívásért és Kőszeghy Attilát, az egyetem külügyi referensét a program megszervezéséért. A látogatást az Európai Unió Erasmus+ Programja tette lehetővé.

DRHE Sajtószolgálat, online: <https://drhe.hu/2022/11/29/krisztus-vere-osszakapcsol-bennunket-debreceni-delegacio-hollandiaban/>

**Mindenkit szeretettel
várunk Adventi Istentiszteletre és
úrvacsoraosztásra**
**Helyszín: Vianen, Sportpark Blankensteijn, BOM
gebouw, Langeweg 6/a, 4133 AX**

Időpont: 2022. december 18-án, 13:30 órakor

Igehirdető: Sólyom Uzonka Lilla

Az istentisztelet közös kávézással zárjuk.

**REFORMÁTUS ISTENTISZTELETEK:
HÁGA, AMSZTERDAM, ROTTERDAM**

ROTTERDAM --DECEMBER 4, VASÁRNAP, 15 óra ADVENT 2. vasárnapja -Cím: 'Gebouw De Heuvel' épület kápolnája. Grotekerkplein 5, 3011 GC Rotterdam. Szolgáló lelkész: Van Bolhuis-Szabó Emőke. Gyermekistentisztelet.

AMSZTERDAM – DECEMBER 11, VASÁRNAP, 13:00 óra, ADVENT 3. vasárnapja. ISTENTISZTELET – ÚRVACSORAOSZTÁS. Gyermekkarácsonyi műsora. Cím: Herman Gorterstraat 31, Amszterdam. Szolgáló lelkész: Paál Károly. Gyermekistentiszteletet tart: Paál Ildikó. Kántor: Somogyi Angéla

HÁGA – DECEMBER 18, VASÁRNAP, 15 óra ADVENT 4. vasárnapja. ISTENTISZTELET, Gyermek

karácsonyi műsora. Fellép a Hágai Magyar Énekkar Kovács Katalin karnagy vezetésével. Cím: Szent Család templom - Heilige Familiekerk. Kamperfoelieplein 29, Hága / Den Haag. Szolgáló lelkészek: Van Bolhuis-Szabó Emőke. Gyermekestisztelet: Paál Károly. Kántor: Deuten-Makkai Réka. Szervező lelkész: Csanády Ágnes.

Kerstconcert

met het Hongaars Koor Amsterdam
m.m.v. Dóra Tóth en Máté Lachegyi

+boekenmarkt!

11 december 2022

[opslaan in google calendar](#)

WANNEER: **11 december 2022**, zondag, vanaf 14.00. Programma begint om **14.45**

WAT: concert + boekenmarkt met ook **Nederlandstalige boeken!**
ervoor/erna: cafetaria open, koffie, thee, gebak, wijn, fris, Hongaarse hapjes
WAAR: **Goethe Instituut Amsterdam**, Herengracht 470, 1017 CA Amsterdam, Nederland

BIJDRAGE: **9 euro**, tot 18 jaar: 7 euro

RÓMAI KATOLIKUS TESTVÉREINK KARÁCSONYI ISTENTISZTELETE

HÁGA. December 26, Karacsony 2. napja, 13.00 ora, Bloklandenplein 15, 2594 CK Den Haag. A szent misét tisztelendő dr. Havas István atya celebrálja. Info: hagai.magyar.katolikusok@gmail.com

TR EFORMATUS FALINAPTÁR

a 2023. esztendőre

„Békesség nektek!”
Jn 20,19

A felújított nagyternyei református templom

Egyházkerületi szabályrendeleteinkből

Április

Károly, Hugó

2 V Virágvasárnap Aron

3 K Keresztények

4 K Ábrahám, Csaba

5 S Hónorálás, Kocsárd

6 C Biborka, Edus

7 P Nagypéntek Armin, Orsolya

8 S Dániel, Lidia

9 V Húsvét 1. n. Dömötör

10 H Húsvét 2. n. Ezékiel

11 K Húsvét 3. n. Gemma

12 Sze Gyula

13 Cs Ida

14 P Tibor, Tiborc

15 Szo Emese

Töle van a bölcsesség és a hatalom

16 V Bánk, Győző

17 H Rudolf

18 K Andrea, Ilma

19 Sze Emma

20 Cs Tivadar

21 P Zsombor

22 Szo Csilla, Noé, Noé

A Mindenhatóval akarok beszélni

23 V Béla

24 H György, Győző

25 K Ajnácska, Csaba

26 Sze Ervin

27 Cs Tas, Zita

28 P Valéria

29 Szo Tihamér

Van-e tisztátalanság néktek?

30 V Mariann

Az Úr szemé az én szemem

1 V Malvina

2 H Petró

3 K Helga

4 Sze Ferenc

5 Cs Ábrahám

6 P Berta

7 Szo Anna

Isten akarata

8 V

GYÜLEKEZETI HÍREK 2022 DECEMBER HAVÁBAN

-Falinaptárokat az istentiszteletek alkalmával osztunk a híveknek, vásároltunk 25 darab királyhágómelléki falinaptárt, Erdélyből pedig dr. Bibza Gábor kolozsvári lelkész küldött húsz példányt ajándékba. Hágából nt. Csanády Ágnes küldött falinaptárokat, ezúttal is köszönjük Katolikus falinaptárokról az idén is dr. Szilágyi Zsolt gondoskodik.

-Karácsonyi ünnepély a gyermekekkel december 25-én. Presbitériumunk idén is hozzájárul harminc karácsonyi csomag készítéséhez. Előre is köszönjük Rostás Kriszta Tímea presbiter testvérünk és a diakónusok segítségét.

- KERESZTYÉN DOGMATIKA. C. van der Kooi és G. Van den Brink műve. Magyar fordításban megjelenés alatt, dr. Visky S. Béla professzor előszavával, a kolozsvári EXIT KIADÓ gondozásában. Előjegyzés R. Nieuwkoop zwollei lelkész címén

Sólyom Uzonka Lilla lelkipásztor 2022 október 30.
Zwolle. – Úrvacsorai agenda

- **Presbiter-lelkipásztor beiktatása 2022 dec. 11-én.** Sólyom Uzonka Lilla beiktatásakor nt. Kelemen Attila Csongor lelkész szolgál, a tisztségviselői fogadalomtételt az Erdélyi Református Ágendáskönyv szerint végzi.

-**Karácsonyi úrvacsoraosztás** alkalmára kenyeret és bort ajánlott fel Truczka József és Adrienn.

-**Betegeink.** Özv. Kátay Lászlóné testvérünknek, aki október 30-án még részt vehetett kisunokája keresztelésén a zwollei istentiszteleten, gyógyulást kívánunk. Szeretett családja körében úrvacsorával élt 2022 november 30-án Almere-ben.

-**Cipősdoboz Akció 2022.** Kérjük, hogy az ajándékozók vegyék fel a kapcsolatot Truczka József presbiter testvérünkkel, hogy mikor és pontosan hol tudják leadni az elkészített dobozokat.” Kedves barátaim, ismerőseim!

Idén újabb gyűjtést szervezünk a magyarországi szegény gyermekek és árvák számára. Ezeknek a gyerekeknek kevés vagy nincs ajándékuk karácsonyra. Tavaly több mint 800 csomagot hoztunk Magyarországra! Nagyon édes lenne tőled, ha hozzájárulnál vagy adományoznál a gyűjtésünkhöz.

Milyen életkorra gyűjtünk: 0-12 éves gyerekeknek. Aki ajándék dobozt készít a gyerekeknek, tehet bele játékokat, ceruzákat, festőszereket vagy akár ruhákat, piperecikket. Kérjük, ne tegyenek romlandó, törhető dolgokat a csomagolásba!

Nagyon fontos, hogy a dobozra tedd fel, legyen az lány

vagy fiú és korosztály is! Egy csomag kb 10-15 eurót ér. Online doboz kérésére is van lehetőség, az alábbi linket használjátok: <https://www.facebook.com/jozsef.truczka>

Ebben az esetben összeállítjuk a csomagot és elküldjük a gyerekeknek a nevedben! Kérdés esetén nyugodtan írjatok üzenetet!

Támogatás. A Juhász István Alapítvány az „Utrecht 300” elnevezésű szimpózium szervezéséhez 500, azaz ötszáz euróval járult hozzá.

-**Karácsony este Zwollében:** Grote Kerk-Academiehuis, ajtónyitás 21.15 órakor. Kántálás, vezeti ds. Jan Doelman. Pontosan 22 órakor fellép a Michaëlsantorij, kíséri a Musica Michaelis zenekar, műsoron Gloria in excelsis et in terra pax, és: Dona nobis pacem. Karmesterek: Toon Hagen és Eugène van Boheemen. Zenekari művek szerzői: Arvo Pärt -és J.S.Bach:Hohe Messe

A Zwollei Magyar Református Egyházközség istentiszteleteinek beosztása a 2023. esztendőre

Az egyházközség presbitériuma a 2022 november 13-án tartott gyűlésén az istentiszteletek tartásának az időpontját a 2023. esztendőre nézve 14 órai kezdetben jelölte meg. Sátoros ünnepek alkalmával úrvacsoraosztásra kerül sor. Változásokat a honlap, a facebook és a körleveleink segítségével közlünk.

Presbiteri tisztségviselők névsora: Urbán Ákos gondnok; Rostás Kriszta Tímea pénztáros; Szilágyi Árpád jegyző, Tárnok Eszter, Truczka József.

Diákonusok: Berekméri Filep Annamária, Bodor József, Czibalmos Klára, Truczka Adrienn. Vezető lelkész: drs. Kelemen Attila Csongor; Sólyom Uzonka Lilla, aki a vianeni szolgáltatásokat is végzi; dr. Hermán M. János missziói szolgáltatásokat vállaló nyugalmazott lelkipásztor.

A 2023. évben, vagyis az új esztendőben híveink havi rendszerességgel a hónap második vasárnapján gyűlhetnek egybe **14 órai kezdettel** a zwollei lutheránus templomban a következő dátumok szerint: 2023 január 8; február 12; március 12; április 9 Húsvét; május 14; május 28, Pünkösd; június 11; június végi szabadtéri istentisztelet Zeistben vagy Vianenben. Továbbá: július 9; augusztus 13; szeptember 10.; október 8; november 12; december 10; december 24 Karácsony

A kárpátaljai gyülekezetek számára is hirdetiünk gyűjtést. Bankszámlánkra is lehet adományt küldeni! Bankrekening: NL46 INGB 0006 936050, Hongaarse Protestantse Gemeente, Zwolle

**Istentiszteleteinkre
és a szeretetvendégségekre
mindenkit tisztelettel várunk!**